

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for Eurasier

Versjon 1

Gyldig t.o.m. 01.01.2019

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Generelt.....	3
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	3
Overordnet mål for rasen.....	4
Rasens populasjon.....	4
Populasjonsstørrelse	4
Gjennomsnittlig kullstørrelse	5
Effektiv populasjonsstørrelse	5
Bruk av avlsdyr	6
Innhenting av avlsmateriale fra andre land	6
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	7
Prioritering og strategi for å nå målene	7
Helse	7
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen	7
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter	8
Hofteledsdisplasi	8
Albueledsdisplasi (AD)	8
Patellaluxasjon.....	9
Øyesykdommer/tilstander	9
Andre sykdommer:	10
Forekomst av reproduksjonsproblemer.....	11
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	11
Mentalitet og bruksegenskaper	12
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	12
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden	12
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	13
Prioritering og strategi for å nå målene	13
Atferd.....	13
Atferdsproblemer	13
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	13
Prioritering og strategi for å nå målene	14
Eksteriør	14
Eksteriørbedømmelser	14

Overdrevne eksteriørtrekk	14
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	14
Prioritering og strategi for å nå målene	14
Oppsummering.....	15
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål.....	15

Innledning

Eurasier er en hunderase som ligger under gruppe 5, seksjon 5 i FCI. Det er en hunderase som er forholdsvis ung, men som i stadig større grad opplever økt popularitet i hele verden så vel som i Norge. Med sitt vakre uttrykk, behagelige mentalitet, samt selvstendige og særegne personlighet, er dette uten tvil en rase som stadig vekker interesse – og som ikke minst kaprer en del hjerter underveis også!

Norsk Eurasierklubb forvalter rasespørsmål og aktiviteter knyttet til Eurasiere i Norge. Klubben ble stiftet den 20. mai 2006. I underkant av 60 raseentusiaster var til stede på stiftelsesmøtet og 46 hunder var påmeldt den første spesialutstillingen i Norge den helgen. Klubben ble tatt opp i NKK i september 2006. Siden den gang har rasen opplevd en kraftig vekst og økt popularitet, og Norsk Eurasierklubb har per i dag et medlemstall som har rundet godt over 400 personer.

Norsk Eurasierklubb har som hensikt med dette RAS- dokumentet å skape et faktabasert grunnlag for sunn og ansvarlig avl på rasen vår. Vi ønsker at dette dokumentet skal kunne utgjøre en pekepinn på ulike utfordringer og den generelle "ståa" på rasen vår idag, men ikke minst også at den skal kunne fungere som en rettesnor for fremtidige målsettinger til det beste for rasen vår.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Julius Wipfel, en tysk hundentusiast, fant like etter andre verdenskrig en polarhund på et omplasseringshjem for dyr. Denne hunden tilpasset seg familien på kort tid, og hadde en sjarmerende personlighet og en unik intelligens. Den var selvstendig, avbalansert, rolig og samtidig reservert mot fremmede - en personlighet som fascinerte han. Wipfel bestemte seg derfor å skape en egen rase. I dette arbeidet jobbet han sammen med Charlotte Baldamus, og etterhvert ble også nobelprisvinner Konrad Lorenz en viktig bidragsyter.

Målet for rasen ble definert som følger: «Å avle fram en sunn og funksjonell hund av polarhundstype med vakre, attraktive farger og med en behagelig mentalitet. Skal med sitt attraktive utseende skal være tilstrekkelig skilt fra andre raser.»

Det første kullet ble født i Juni 1960, og var en blanding mellom Keeshond og Chow-chow.. Man ønsket at Eurasier skulle se ut som en klassisk spiss Hund, ikke så grov som en chow-chow, men heller ikke så lett som en Keeshond, og med dette påbegynte avlsarbeidet med å velge ut enkelte individer fra ulike kull som utmerket seg med nøyaktig disse egenskapene og utseendet som var tiltenkt for rasen.

Etter noen generasjoner fant man det nødvendig å krysse inn nytt blod for å utvide arvematerialet, samt å få fram større eleganse i kroppsbygning, bevegelsesmønster og en bedret fertilitet. Med dette ble Samoied ble krysset inn i 1972. Gjennom krysning av disse tre rasene, og med et avlsmål om å få en sunn og funksjonell familiehund, fikk man fram dagens Eurasier. Det ble søkt om anerkjennelse av rasen i den tyske kennelklubben (VHD) allerede i 1973, under navnet Wolf-Chow, men dette rasenavnet ble ikke god tatt. Man ble til slutt enige om å kalle rasen for Eurasier, etter forslag fra Wipfel selv. Navnet er meget beskrivende, siden rasen både har europeisk og asiatisk avstamning – og med dét navnet ble den godkjent i Tyskland.

Rasens internasjonale godkjenning ble gitt av FCI (The Fédération Cynologique Internationale) 06.01.1994.

Overordnet mål for rasen

Det overordnede målet for rasen er i tråd med grunnprinsippene som rasen ble grunnlagt på, ved å avle frem sunne og funksjonelle hunder med en behagelig mentalitet som kan leve et langt og sunt liv til glede for seg selv, sine eiere og samfunnet.

Eurasieren skal ha en rasetypisk konstruksjon som samsvarer med rasestandarden, og den skal ha en avbalansert, rolig og selvstendig personlighet. Som et ideal ønsker man at raserepresentantene skal gjenspeile en sammenfatning av de tre rasene som den opprinnelig er krysset sammen av, samt disse rasenes respektive særtrekk og positive egenskaper.

Eurasieren skal først og fremst være en selskaps- og familiehund som kan være med på "alt". Utpregede bruksegenskaper er ikke et hovedformål for rasen, men rasen skal likevel fint kunne delta på det meste av aktiviteter med sin familie.

Det ønskes at man tar hensyn til en helhetlig kombinasjon av helse, mentalitet og eksteriør i det videre avlsarbeidet med rasen, uten at disse skal gå på bekostning av hverandre.

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

I tidsperioden 1997- 2014, har vi hatt 1454 registrerte eurasiere i Norge, inkludert importer fra andre land. Av statistikkene kan vi lese at antallet registrerte kull og importer har hadde en jevn økning i tidsperioden 1997 –t.om. 2007, med en variasjon på ca. 6,7 registrerte kull i gjennomsnitt. Fra og med år 2008, har dette antallet imidlertid endret seg signifikant, hvor vi ser at den gjennomsnittlige variasjonen ligger på 17,2. Dette gjenspeiler trolig en økt popularitet i rasen, da vi ser en klar populasjons økning i de senere år, og hittil representerer år 2010 det høyeste antallet registrerte eurasiere så langt med 50 registrerte kull (inkluderer også importer). Av disse registrerte eurasiere er det selvsagt også flere avdøde, men Norsk Eurasierklubb har ikke lyktes i å tilegne seg et eksakt antall av avdøde eurasiere, da vi er avhengige av at våre medlemmer rapporterer dette inn til oss jevnlig.

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Årstall	Antall kull	Gjennomsnitt valper pr.kull
2003	3 kull	6,3 pr kull
2004	6 kull	7,0 pr kull
2005	5 kull	6,4 pr kull
2006	10 kull	5,4 pr kull
2007	10 kull	7,1 pr kull
2008	17 kull	6,2 pr kull
2009	18 kull	5,4 pr kull
2010	31 kull	6,3 pr kull
2011	31 kull	5,3 pr kull

På 43 kull født fra 22.05.2012 05.08.2013 var det 6,13 valper per kull i snitt, der det varierte stort fra 1 valp til 12 valper i de mest ekstreme kullene. Også tidligere år har det vært stor variasjon, og snittene vil derfor variere noe uten at det ser ut til å være en klar økning eller minking i kullstørrelsen.

Effektiv populasjonsstørrelse

Den enkleste måten å regne ut omtrentlig effektiv populasjonsstørrelse på vår rase er ved å ta utgangspunkt i antall tisper og hannhunder som har blitt tatt i bruk over en generasjon. Vi tar utgangspunkt i at en generasjon tilsvarer en tidsperiode på 5 år. Tabellen nedenfor viser antall tisper og hannhunder i NKK sine statistikker som har blitt registrert i tidsperiodene 2002-2007, og 2008-2012 og brukt i avl:

Registreringsår for foreldre	Hannhunder	Tisper	Ne
2002- 2007	58	56	113, 96
2007 - 2012	38	61	93,66

Den effektive populasjonsstørrelsen utregnes ved følgende formel:

$$Ne = \frac{4x Nm x Nf}{Nm + Nf}$$

Der Nm er lik antall hanner og Nf er lik antall tisper.

For at en populasjon skal regnes som bærekraftig, bør Ne ligge på over hundre. I tidsperioden 2002-2007, har man ligget over denne standarden, mens i tidsperioden 2007-2012 ligger man noe under.

Det er imidlertid viktig å påpeke at en slik utregning ikke gir rom for å se nærmere på hvilket genetisk materiale disse hundene kommer fra, samt de ulike nyansene knyttet til dette (slektskap mellom flere av hundene som brukes i avl er for eksempel et særlig sentralt tema på vår rase). Med dette vil en mer grundig analyse, knyttet til stamtavleanalyse og en mer nyansert statistikk være nødvendig. Dette vil imidlertid kreve avanserte datasystemer, og er et tema som Norsk Eurasierklubb vil ta videre til vurdering i sitt avlsarbeid.

Innavlsgrad

Innavlsgraden ligger stort sett på 0-3 % for hver kombinasjon. 6,25% settes som anbefalt maksimumsgrense, men innavlsgraden bør holdes så lav som mulig i tråd med NKK sine retningslinjer. Den gjennomsnittlige innavlsgraden i rasen var 0,94% i 2013. Det har ikke vært høy forekomst av høy innavlsgrad på rasen hittil, og høy innavlsgrad på kombinasjoner hører heller til en ekstremitet enn en normalitet på vår rase enn så lenge. Dette synes Norsk Eurasierklubb er svært positivt, og vi ønsker å bevare denne lave forekomsten av innavlsgrad.

Bruk av avlsdyr

Årstall	Antall avkom	Antall avkom videre i avl
2004	42 stk	15 stk (36 %)
2005	32 stk	24 stk (75 %)
2006	54 stk	29 stk (53,1 %)
2007	71 stk	35 stk (49,3 %)
2008	106 stk	37 stk (34,9 %)
2009	97 stk	46 stk (47,4 %)
2010	196 stk	58 stk (29,6 %)
2011	165 stk	49 stk (29,7 %)

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

På grunn av populasjonens bratte vekst de senere årene har det vært stort behov for å ta i bruk importert i avl, eller hente inn avlsmateriale fra utlandet til enkelte kull. Dette har gitt nytt blod i flere avlskombinasjoner. Likevel ser vi også at flere importert som har gått videre i avl har fått mange kull på få år, i noen tilfeller har dette overskredet raseklubbens avlskriterie om at hannhunden skal tas ut av avl etter 5 kull i landet.

Et problem som oppdrettere i Norge i stadig større grad støter på er at det begynner å bli vanskelig å skaffe nye importert fra rasens hjemland, Tyskland. Dette er svært bekymringsverdig, da dette kan bidra til å svekke mulighetene for å kunne bidra med nytt blod til rasen.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

I et kortsiktig perspektiv ønskes det at rasens populasjonsvekst skal være av en mer moderat karakter i den neste treårsperioden enn den bratte veksten vi har vært vitne til i løpet av de seneste årene. Dette er fordi vi foreløpig innehar en forholdsvis liten genpool i Norge, fordi vi ønsker å holde den gjennomsnittlige innavlsgraden under 2,5 % slik NKK anbefaler, og fordi målet med rasen er ikke å avle "flest mulig" på kortest mulig tid. Vi ønsker kvalitet fremfor kvantitet.

Et langsiktig mål i denne sammenhengen vil være å forvalte importert og nytt avlsmateriale på den måten at disse i størst mulig grad gagnar rasens beste i et langsiktig perspektiv og over flere generasjoner. Særlig når det gjelder antall kull ser vi at flere hannhunder får flere av kullene sine som svært unge, før man har tilstrekkelig informasjon om egenskapene disse gir videre i avlen, dette bør begrenses. Importert bør heller forvaltes i den grad at de bidrar med nytt blod over lengre tid, noe som både kan bidra til å opprettholde en variert genpool og hensiktsmessige avkom i tiden fremover.

Prioritering og strategi for å nå målene

Norsk Eurasierklubb anbefaler maks 6,25% i innavlsgrad for hvert kull, samt at ingen hunder skal ha mer enn 5 kull etter seg i Norge. Dette er likevel ment som maksgrenser, oppdrettere bør hige etter å ligge under dette. Derfor består arbeidet først og fremst i kommunikasjon og kontakt med oppdrettere av rasen. Diskusjon, faglig påfyll og felles verdiskapning som angår disse – og andre raserelaterte spørsmål, skal være av øverste prioritet for å oppnå målene.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Generelt er rasen er frisk og sunn rase, og det er ikke mye forekomst av sykdommer, men etter at vi har begynt å undersøke øyne på rasen har det dukket opp en del Distichiasis, Entropium og Ektropium. Vi har også hatt en lukket internasjonal database i bruk, som har vist at det er mye anlegg for hypoteroze i rasen, selv om problemet foreløpig ser ut til å være mindre her enn i en del andre europeiske land. Dette kan også være fordi vi tester mindre enn mange andre land gjør. Det blir likevel ikke rapportert inn mange sykdomstilfeller av dette foreløpig, selv om det forekommer. Tilsvarende har vi også hatt oversikt over anlegg for en rekke andre sykdommer, der Eksokrin pancreas insuffisiens (EPI) er blant det mest alvorlige. Dette har ikke virker ikke like utbredt i våre linjer, men det har de siste årene vært en økning i antall tilfeller, samt at det har dukket opp flere tilfeller i svenske kull og importert fra Sverige, etter linjer som også er brukt mye her. Det blir kun rapportert inn sporadiske tilfeller av andre sykdommer.

HD, AD, og PL ser ut til å være under kontroll, og det er ikke spesielt store forekomster i rasen, selv om det er ønskelig å redusere dette videre. Problemer og smerter knyttet til HD og AD kan likevel være av betydning for rasens helsetilstand, da dette har vært den hyppigste innrapporterte årsaken til avliving av yngre hunder de siste årene.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Fra en helseundersøkelse utsendt klubbens medlemmer i tidlig 2013 er det etter 61 registrerte svar foretatt en foreløpig vurdering av resultatene. Dette er kun en liten del av populasjonen, men det kan likevel si noe om problemer som kan være utstrakte. Det tydeligste var at 10% rapporterte om hudproblemer i ulik grad. To hunder hadde problemer med forkalkninger, selv om de var røntget fri. Ellers var det kun enkeltstående tilfeller av andre sykdommer, som hypoteroose, EPI og magedreining. Av innrapporterte dødsfall fra høst 2012 til høst 2013, skyltes de aller fleste avlivning grunnet store smerter tilknyttet middels eller sterk HD og AD. Det var kun rapportert inn et ensiffigt antall dødsfall, så det er ikke tilstrekkelig til å gi noen prosentandel, men dette ser ut til å være den helsetilstanden som hyppigst fører til avlivning i ung alder. Tiltak for dette er beskrevet under hofteladdsdysplasi.

Hofteladdsdysplasi

Årstall	Antall HD rtg	Antall fri	Antall svak	Antall midd	Antall sterk	Prosent med HD	
2005	22	20	1	1	0	9,09 %	
2006	40	30	8	2	0	25 %	
2007	46	35	7	3	1	23,9 %	
2008	50	43	4	3	0	14 %	
2009	60	50	5	4	1	16,6 %	
2010	113	98	11	4	1	13,3 %	
2011	54	39	10	5	0	27,7 %	

Mål om 5 år: Antall hunder som får påvist HD bør reduseres. Øke andelen av undersøkte hunder til minimum 50 % av registrerte hunder.

Tiltak: Styret og Avlsrådet får i oppdrag å oppfordre alle oppdrettere til å få sine valper røntget. I avlsarbeid er det viktig å ta hensyn til hofteladdsdysplasi. Når vi i fremtiden gjør kombinasjoner, bør vi ikke doble på linjer der det finnes mye HD i linjene! Alle avlsdyr skal være røntget med kjent HD status før paring. Rasen har fått grønt lys til å få HD-indeksering hos NKK, og dette kan forhåpentligvis gjøre det lettere å unngå kombinasjoner der det er mye HD i linjene.

Albueledsdysplasi (AD)

Årstall	Antall AD Rtg	Antall fri	Antall svak	Antall midd	Antall sterk	Prosent med HD
2005	19	16	3	0	0	15,8 %
2006	34	33	0	1	0	2,94 %
2007	40	37	3	0	0	7,5 %
2008	46	45	0	1	0	2,17 %
2009	53	50	3	0	0	5,7 %
2010	101	89	7	4	1	14,9 %
2011	45	40	4	1	0	11,1 %

Mål om 5 år: Antall hunder som får påvist AD bør reduseres. Øke andelen av undersøkte hunder til minimum 50 % av registrerte hunder.

Tiltak: Styret og Avlsrådet får i oppdrag å oppfordre alle oppdrettere til å få sine valper røntget. I avlsarbeid er det viktig å ta hensyn til albueledsdysplasi. Når vi i fremtiden gjør kombinasjoner, bør vi ikke doble på linjer der det finnes mye AD i linjene. Alle avlsdyr skal være røntget med kjent AD status før parring.

Patellaluxasjon

Patellaresultater blir stort sett innsendt vedrørende hunder som skal brukes i avl, i tillegg til sporadisk innrapportering. Siden 2005 er kun 7 hunder registrert med grad 1 eller 2 av PL i vår database, mens 144 frie var registrert. På helseundersøkelsen ble det rapportert inn PL i svak grad på 2/61 hunder. Dette ser ut til å være svært gode resultater, men det kan være store mørketall hvis kun de som skal benyttes i avl registreres.

Mål om 5 år:

Holde forekomstene lave slik de er i dag og finne ut om det er store mørketall.

Tiltak:

Oppfordre videre til innsending av patellaskjemaer og helseundersøkelse, også når hunden ikke skal benyttes i avl. Ettersom det ikke ser ut til å være noe stort problem for rasen virker det foreløpig ikke nødvendig å kreve registrering av PL-status i NKK for avl, men det fortsettes med den enkle patellaundersøkelsen for videre kontroll.

Øyesykdommer/tilstander

Per i dag er en enkel øyeundersøkelse hos veterinær avlskravet til Norsk Eurasierklubb. Det stilles ikke krav til noe form for spesialutstyr eller kompetanse hos veterinæren som utfører undersøkelsen. Med dagens undersøkelse vil vi klare å skaffe oss en viss oversikt over hunder med Distichiasis. I avlsarbeidet blir hunder som har fått påvist ekstra øyehår brukt i kombinasjoner, der den andre hunden er fri fra øyelidelser. Spesialister har påpekt at dagens undersøkelse er for dårlig. Mange hunder går derfor som fri, selv hunder som ved øyelysing hadde fått påvist ekstra øyehår. Disse hundene blir brukt i kombinasjoner der det ved veterinær undersøkelse er påvist ekstraøyehår. Resultatet av dette blir at vi ubevist dobler på de ekstra øyehårene. Ectopic Cilium, feilplasserte øyehår, er en tilstand som nærmest er umulig å oppdage ved den undersøkelsesmetoden vi har i dag, øyelysing er her nødvendig.

I 2012 ble det registrert 19 øyelyste hunder. Av disse fikk 10 påvist en eller annen form for øyelidelse. Dette viser at det er på tide å innføre øyelysing som et avlskrav på rasen vår.

Mål om 5 år:

Redusere antall tilfeller av de ulike øyelidelsene.

Tiltak:

Som et resultat av klubbens oppdrettermøte høsten 2013, ble det vedtatt at det skal innføres et krav om øyelysning av nye hunder som skal brukes i avl. Dette vedtaket trer i kraft i slutten av februar 2014.

Øyelysning bør benyttes på avlsdyr over en 5 års-periode.

I tillegg skal klubben og avlsråd i samråd med oppdrettere fortsette å oppfordre valpekjøpere til å foreta øyeundersøkelser, også for de hundene som ikke er tiltenkt bruk i avl.

Andre sykdommer:

Det finnes indikasjoner på at hunder i rasen rammes av ulike autoimmune sykdommer, som nedsatt skjoldbruskkjertelfunksjon (Hypothyreose) og nedsatt bukspyttkjertelfunksjon (EPI). Dette er sykdommer der mange faktorer spiller inn på forekomstene, så det har ikke vært lett å gi avlsråd utover å ikke avle på syke hunder, slik det generelt rådes, særlig i tilfeller der arvegangen er ukjent, slik at å unngå «dabling» i praksis kan bli vanskelig. Andre sykdommer som magedreining og kreft forekommer også. Hudproblemer ser ut til å være av relativt høy forekomst, da 10% rapporterte inn dette i vår helseundersøkelse, men ettersom kun 61 hunder er beskrevet i undersøkelsen er dette et svært usikkert tall.

Hypothyreose

Det blir ikke rapportert inn mange tilfeller av hypothyreose til klubben, men fra da vi hadde tilgang til vår internasjonale database så vi at det tydelig forekommer i mange linjer, da det sporadisk dukker opp i flere ulike kombinasjoner, og forekommer bak på mange ulike linjer. Sykdommen er ikke blitt et stort problem her i landet enda, men det er et problem at det forekommer i de fleste linjer, så det kan være vanskelig å ikke doble på dette i fremtiden. Dette er en ekstra vanskelig sykdom å forutse, da den ofte dukker opp i senere alder, da hunden gjerne allerede har fått flere kull. Hypothyreose var et faglig hovedtema på medlemsmøtet til Norsk Eurasierklubb 2012.

Eksokrin pancreas insuffisiens, EPI

Det har begynt å dukke opp litt flere tilfeller i Norge, flere etter importer fra Sverige med lik bakgrunn som vår populasjon. Det har vært noen sporadiske tilfeller, men mange er i nær slekt med andre syke individer. Det har blitt tatt kontakt med ledende forskere for å få hjelp til avlsanbefalinger, og avlsrådet har fått tilgang til publiserte artikler innen emnet, ettersom det har vært økt fokus på EPI i miljøet, etter flere forekomster i Sverige, og også her i landet. Da ble det informert om at arvegangen ikke var helt fastslått, at det tydet på at denne kunne svært annerledes enn enkel recessivt slik det tidligere var antatt, og at det var funn som kunne tyde på at det fantes beskyttende gen for sykdommen. Dersom dette stemmer vil rene stamtavlebetraktninger vanskelig kunne forutsi sykdommen.

Mål om 5 år:

Holde forekomsten av andre sykdommer i rasen like lav som i dag, og kreve blodprøver eller andre tester før avl dersom dette utvikler seg til et større problem enn i dag.

Tiltak:

I linjer med mye hypotyreose bør blodprøver tas før hunden brukes i avl, særlig bør det tas TgAA-prøve for antistoffer ettersom dette kan oppdages før sykdommen vises. Det bør forsøkes å ikke doble på linjer med mye av dette, og syke hunder skal ikke benyttes i avl. I linjer med mye hypotyroserose eller etter mer usikre kombinasjoner kan det være en ide å vente noen år før man avler på hunden.

Innen det blir fastslått en sikker arvegang eller gentest for EPI er det viktigste at ingen syke hunder benyttes i avl, og også at kombinasjoner som har gitt EPI ikke gjentas. Dette er i tråd med anbefalinger fra EPI-forskere i USA. Det var åpent for at deler av arvegangen kunne beskrives som dominant, men med anlegg som beskyttet for sykdommen, dette gjør det veldig vanskelig å komme med konkrete avlsråd. Vi må derfor være forsiktige med bruk av linjer der det har forekommet mange tilfeller av EPI nært, og særlig unngå kombinasjoner av to slike linjer.

Generelt bør det oppfordres til økt innrapportering av sykdommer, og økt åpenhet mellom oppdrettere og eiere generelt.

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Det forekommer at tisper går tomme, men det har ikke blitt foretatt noen systematisk undersøkelse av dette. De aller fleste planlagte kull som rapporteres inn blir det noe av, men det har forekommet både enkeltstående, og i tilfeller der tisper ikke har kunnet reproducere seg selv etter flere forsøk, uten at det ble funnet noen klar årsak.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Større andel av populasjonen må helseundersøkes, og klubben bør innhente mer statistikk på dette. Dette gjelder på HD, AD, PL og Distichias, som det ligger skjemaer for lett tilgjengelig, både for å få anbefalte kull og for statistikk, men også for andre tilstander, der det kan være enda større mørketall. Innen de nærmeste årene bør forekomsten av ekstra øyehår og andre øyelidelser kartlegges og forebygges hos rasen. Det er ønskelig å redusere forekomsten av leddplager og andre sykdommer, og hindre at dette blir et økende problem. Matadoravl må også reduseres, både ved bevisstgjøring og ved økt samarbeid mellom oppdrettere.

Tiltak:

Retningslinjer for avl skal i en prøveperiode endres fra fritt på en enkel øyelokksundersøkelse til øyelysning på minst et avlsdyr per kombinasjon. PL ser ikke ut til å være et stort problem for rasen, så klubbens retningslinjer med krav om enkel undersøkelse oppdrettholdes. Helseundersøkelsen fra klubben skal gjøres lett tilgjengelig, gjerne via oppdrettere, og sendes ut med jevne mellomrom. Informasjon om innsending av helsedata skal være lett tilgjengelig på klubbens sider. Det kan også hjelpe å ha klubbens retningslinjer for avl og informasjon om forsikring og arvbarhet av sykdommer lettere tilgjengelig på websidene, samt gi ut flere artikler om dette i vårt medlemsblad, for å fremme ansvarlig avl. Det er søkt om HD-indeksering for rasen, slik at det kan bli mer fokus på HD i linjene og ikke bare hos individet.

De konkrete endringene i retningslinjer skal gjennomføres straks det er mulig, i en prøveperiode, og vil bli endret dersom ny statistikk tilsier det. Arbeid med å fremme forsvarlig avl og å ha informasjon lettere tilgjengelig vil bli kontinuerlig fulgt opp og vurdert.

Mentalitet og bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Rasen er utviklet som en selskaps- og familiehund, og skal ikke kjennetegnes ved sine utpregede bruksegenskaper. I henhold til rasens standard skal en eurasier ikke ha et utpreget jaktinstinkt, og raseklubben ser det dermed som lite fruktbart å oppfordre til jaktprøver med en eurasier. Likevel ønskes det at eurasieren skal kunne leve aktive liv, og vi ser flere eurasiere som gjør det godt i blodsporkonkurranser, lydighet, rallylydighet og agility.

Noen eurasiere blir mentaltestet- og beskrevet, og da hovedsakelig i form av Karaktertester og Mentalbeskrivelse Hund som raseklubben arrangerer årlig. Likevel er antallet eurasiere som deltar på disse aktivitetene relativt lavt, noe som gir et snevert utvalgt til å kunne trekke generelle konklusjoner herfra.

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

Rasen blir i standarden beskrevet som å være noe reservert mot fremmede, uten å være aggressiv. Rasen har hatt et rykte på seg med å være nervøs, selv om dommere på utstilling har uttalt at eurasiere som blir utstilt i Norge har bedre mentalitet enn flere andre steder i Europa. Likevel kan vi se at flere dommere er skeptiske til eurasieren i utstillingsringen, på grunn av en forutinntatt oppfatning av rasen som engstelig og utilregnelig. De senere årene har vi sett at flere individer er i overkant usikre i en utstillingssetting, at mange ikke utstråler den selvsikkerheten som korrekte representanter for rasen skal utstråle. Dette er ikke ønskelig og en trend som vi ønsker å snu.

I den opprinnelige tyske rasestandarden står rasen heller beskrevet som noe tilbakeholden overfor fremmede (zurückhaltend), og ikke *reservert* som oversatt til norsk. En mer direkte oversettelse kunne kanskje vært ønskelig, da rasen heller skal være uinteressert enn engstelig, slik ordet reservert kan tolkes, og til tider blir tolket.

I det vi kan se fra en foreløpig kartlegging av K- tester og MH- er som har blitt gjennomført gjennom årene, har eurasiere som har blitt testet stort sett gjenspeilet ønsket mentalitet og gemytt ut i fra det man kan se i en testsituasjon. Flertallet utstråler ingen umiddelbar leke, gripe- eller byttelyst, noe som har vært forventet, og de fleste viser lite tegn til trusselatferd eller overaktivitet i testløypa. Vi kan likevel se at det finnes forekomster av en lengre avreageringstid i forbindelse med høye lyder og/ eller overraskelsesmomenter (skudd, skrammel o.l) på flere individer. I de senere årene har vi også sett en tendens til at flere eurasiere har hatt noe høyere jakt- og byttelyst enn ønsket.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktig mål: Øke andelen eurasiere som blir mentaltestet med 50% i løpet av en femårsperiode, slik at raseklubben kan få en større mulighet til å kunne kartlegge rasens mentalitet på en offisiell måte.

Langsiktig mål: Utvide kartleggingsgrunnlaget til å omfatte hele- eller store deler av et kull, samt å oppfordre til testing gjennom generasjoner på linjene for å oppnå større representativitet.

Prioritering og strategi for å nå målene

Oppfordre alle medlemmer av klubben til å mentalteste sine eurasiere i den grad klubben og medlemmer har kapasitet og mulighet til å gjennomføre disse.

Raseklubben planlegger en dommerkonferanse i 2015, hvor eurasierens mentalitet og reserverthet vil være et sentralt tema.

Atferd

Atferdsproblemer

Ingen eurasiere er rapportert avlivet grunnet atferd i 2012-2013, uten at det har foreligget andre sykdommer eller tilstander bak.

I helseundersøkelsen vår rapporterte 8% problemer med lyder, og enkelte hadde også problemer med overdreven nervøsitet eller usikkerhet. Etter rasestandard skal rasen være rolig, men vaksom. Samkjønnsaggressivitet virker noe utbredt hos begge kjønn.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Jobbe mot at ingen eurasiere rapporteres avlivet grunnet atferd i 2013- 2015.

Jobbe aktivt med å opprettholde en relativt lav forekomst av atferdsproblemer på rasen på generell basis og som et langsiktig mål.

Prioritering og strategi for å nå målene

Klubben skal oppfordre til mentaltesting av eurasiere. Atferdsproblemer på rasen skal tas opp som et eget punkt på oppdrettermøtet 2014 for videre arbeid.

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Antallet eurasiere som deltar på eksteriørutstillinger landet over har økt betydelig de siste fire årene. På generell basis ser vi en liten hovedvekt av tisper som stilles ut i forhold til hannhunder, men raseklubben ser seg veldig fornøyd med det gode oppmøtet for rasen vår i utstillingsringen. I all hovedsak ligger norske eurasiere i det øvre sjiktet i kvalitetsbedømmingen på utstillinger, hvor Excellent og Very Good forekommer hyppigst på størsteparten av individene som stilles.

Overdrevne eksteriørtrekk

På møte i den internasjonale eurasierklubben IFEZ ble det i oktober 2013 presentert problemer med bakkensvinkler på rasen vår, og hvordan både rette, foroverbøyde og overdrevne langstrakte bakken kan føre til problemer. Dårlige bakkensvinkler kan man tidvis se i utstillingsringen i Norge, og dette blir dessverre ikke slått hardt nok ned på.

Rasen har utover dette foreløpig ikke et særlig stort problem med at overdrevne eksteriørtrekk forekommer, verken i eller utenfor utstillingsringen. Vi kan imidlertid se at mange eurasiere i Norge har lite- eller delvis manglende nesepigmentering, noe som ikke er i henhold til rasestandarden. Vi ser også at noen eurasiere har noe rundere øyne enn ønsket i henhold til standarden. Vi bør også være oppmerksom på at enkelte eurasiere i flere land ofte har blitt avlet veldig "bamsete", dvs. at man fremhever individer i den kraftige enden av skalaen med i overkant lang pelsstruktur, men dette har hittil ikke vært en utbredt trend i Norge.

Disse faktorene bør tas hensyn til i det videre avlsarbeidet på rasen.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Foreta en kompetanseheving på eksteriørdommere angående mulige eksteriørutfordringer på rasen vår innen en treårsperiode.

Jobbe kontinuerlig, i tett dialog mellom styret, avlsråd og oppdrettere for å avle frem mest mulig rasetypiske eurasiere eksteriørt sett, uten at dette skal gå på bekostning av helse og gemytt.

Prioritering og strategi for å nå målene

En dommerkonferanse er tiltenkt 2015, for å belyse noen av disse problemstillingene for eksteriørdommer som skal bedømme rasen vår.

Jobbe gjennom en kontinuerlig dialog mellom klubb og oppdrettere for å avle frem eksteriørt rasetypiske eurasiere. Jobbe tett opp mot NKK dersom vi ser at eksteriørbedømmelser tar en annen vending enn det vi finner hensiktsmessig for rasen (i all hovedsak via dommeravgjørelser o.l).

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

I all hovedsak ser Norsk Eurasierklubb på viktigheten av et grundig og ansvarlig avlsarbeid som både vektlegger helse, gemytt og eksteriør som den hovedsakelige prioriteringen i løpet av de neste årene.

Vi ønsker å fokusere på arvelig sykdommer som vi vet det finnes forekomster av på Norske linjer og individer, og som vi vet det er viktig å fokusere på, og vi vil fortsette å jobbe kontinuerlig med kompetanseheving og tiltak fortløpende for å sette et større fokus på dette i avlsarbeidet.

Mentalitet er et tema som bør prioriteres i større grad, og dette er også noe som vi ønsker å fokusere ytterligere på. Vi ønsker å sette temaet på dagsordenen gjennom ulike kanaler, og vi ønsker å stimulere til en større forekomst av mentaltester på rasen vår for å kunne få et mer solid utgangspunkt for videre analyse.

Videre vil vi også sette et større fokus på å heve kompetansen på eksteriørbedømmelsen på vår rase.

Disse er alle langsiktige mål i det lange løp, men gjennom de ulike målsettingene og tiltakene som vi har kartlagt i dette dokumentet vil vi også kunne ha muligheten til å jobbe med disse spørsmålene på et kortsiktig plan.

Plan for videre arbeid i klubben

De ulike prioriteringene som er nevnt ovenfor er på mange måter knyttet til hverandre, og bør ikke behandles som separate enheter. Norsk Eurasierklubb kommer til å satse på en helhetlig tilnærming til disse målene, gjennom en rekke tiltak og aktiviteter for å sette fokus på utfordringer knyttet til helse, mentalitet og eksteriør på rasen vår (eksempelvis oppdrettermøter, informasjonsspredning, kurs, dommerkonferanser, aktiviteter m.m).

Gjennom en kontinuerlig dialog mellom styret, avlsråd, oppdrettere og medlemmer, ønsker vi å bidra til en bevisstgjøring rundt ansvarlig avl på rasen vår, og vi ønsker også å kunne tilby kompetanseheving og øke interesse for å skape et avlsarbeid som er til det beste for rasen vår.

Dette RAS- dokumentet kommer til å utgjøre en viktig pekepinn i dette arbeidet, og Norsk Eurasierklubb kommer til å jobbe kontinuerlig med å evaluere og følge opp våre egne kortsiktige og langsiktige målsettinger via ulike tilnærminger i denne sammenheng.

I tillegg ønsker Norsk Eurasierklubb å fortsette å være en inkluderende klubb som bidrar med mange hyggelige aktiviteter, positiv hundeglede og et genuint ønske om å fremme sunne, rasetypiske og herlige eurasiere for alle våre medlemmer og interesserte!